

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Vármegyeháza
Telefonszám: 22.09
Hirdetési díjak:
Hasábmillimétersoronként
10 fillér
Felelős kiadó:
BALLA JÁNOS

Megjelenik szombaton délelőtt.
Előfizetési díjak:
Egy évre ..... 6.80 P
Fél évre ..... 3.40 P
Negyed évre ..... 1.70 P
Kéziratokat nem adunk vissza
Felelős szerkesztő:
Dr. BOGYAY KÁLMÁN

Heti szemle

A magyar ügy a magyar önbizalom függvénye

Dr. Antal István nemzetvédelmi propaganda miniszter debreceni nagyszabású beszédében arról szólt, hogy a megpróbáltatások fölött urrá kell lennünk mindenáron, mert ettől függ jelenünk, jövőnk, mindenünk.

És urrá is lehetünk, ha felemelkedve a magyar önismeret, önbizalom, önbizalom legmagasabb szférájába, minden körülmények között megmaradunk magyarnak és semmi másnak.

Igaz volt a Miniszterelnöknek, mikor azt mondta, hogy európaiaknak kell maradnunk, mert annál inkább vagyunk magyarabbak, minél inkább vagyunk európaiak.

Európa azonban csak színvonalat, mértéket jelenthet, de sohasem lényeg. Mi csak a magunk módja, a mi külön életünk, külön törvényei szerint élünk s csak addig élünk, míg így élünk.

Idézte gróf Teleki Pál mondását, hogy merjünk magyarok lenni s azt mondta, ez ma már nem akadémikus intelem, ma ez lét vagy nemlét kérdése.

Fel kell tehát venni a küzdelmet a kishitűség, a bizalomhiány, a defetizmus, a csüggedés és bármely megnyilatkozása ellen, éppugy, mint éles harcot kell folytatni a „minden mindegy” fejlődő állapontja ellen is.

— Ki kell vernünk a fejünkbe, hogy a magyar sors mechanikus és élettelen függvénye az ilyen vagy olyan európai megoldásnak.

— A magyar ügy egy dolognak a függvénye: a magyar lelkierőnek, a magyar kitartásnak és a magyar önbizalomnak!

— Ha ez nincs meg, úgy valóban törékeny játékszere lehetünk az európai konjunkturának, de ha meg van, a legnehezebb körülmények között is saját-magunk irányíthatjuk sorsunkat.

— Ha megőrizzük nyugalmunkat, hiedelmünket, józanságunkat, jövőbe vetett hitünket, bizalmunkat, s fenntartjuk a nemzet belső rendjét, a termelés folytonosságát, a szociális békét, az államhatalom erejét és tekintélyét, nincs olyan pusztító vihar a mai felfordult világban sem, amellyel a siker jegyében ne tudnánk szembeszállni.

— Sok erőnk van és ezek az erők napról-napra gyarapodnak. Ha hiányzik az önbizalom, mindent elveszthetünk, de ha megvan, mindent megnyerhetünk.

Hol áll az első hősi emlékmű?

A Nagymagyarország írja:
Zemplén földjén: Sátoraljaujhelyen emeltek először emléksobrot a magyar föld védőinek: a „Haza védőinek” amint 1819-ben a honvédek még neveztek. A „honvéd” szó csak három évvel később bukkan fel először Kisfaludy Károlynak 1822-ben megjelent „Az élet korai” című szép költeményében, az „Aurora” zsebkönyvnek, az első magyar Magazinnak hasábjain.

Az első hősi emlékműnek története Napoleon magyarországi tartózkodásával kapcsolatos. A magyar nemzet nem hallgatott csábító szavaira.

A magyar nemesi felkelés soraiban ott vitézkedett a hadrakelt zempléni nemesség is.

1819 tavaszán a nemes vármegye Sátoraljaujhelyen a templom és a vármegyeháza között felállította az első emléket hazánkban, amelyet „a Haza Védőinek a Haza Védettjei emeltek”.

A hivatalos lap keddi száma a következő legfelsőbb elhatározást közölte.

„A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. vitéz thuriki és komjátjai Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, felsőházi tagot miniszterelnökségi államtitkárrá kinevezem.

Kelt Budapesten 1943. évi augusztus hó 1. napján.

Horthy s. k.
Kállay Miklós s. k.”

Dr. vitéz Thuránszky László államtitkári kinevezésének híre az egész országban nagy meglepetést keltett, mert a kiváló tehetségu rokonszenves sajtófőnök és diplomata személye már régen megkülönböztetett nagyrabecsülést élvez a magyar közvéleményben.

Természetes azonban, hogy a kinevezés híre elsősorban és különösen Zemplén vármegyében, az új államtitkár szűkebb pátriájában keltett nagy örömet, mert hiszen az új miniszterelnökségi államtitkár régi zempléni család sarja, Sátoraljaujhely város szülöttje, Zemplén vármegye felsőházi tagja és örökös th. bizottsági tagja.

Az új államtitkár atyja, néhai Thuránszky László éveken át volt Zemplén vármegye főispánja és ezen idő alatt, de azután is őseitől örökölt nemes gondolkodásmódjával, bölcs megfontoltságával, egyenes következetességével és magyaros szívjóságával a vármegye közönségének legőszintébb tiszteletét és szeretetét bírta.

Fia örökölte apjának nemes erőit,

a hagyományok tiszteletét, az emelkedett gondolkodást mely a kicsinyes szempontokon felülemelkedve a magyarság örök céljainak és érdekeinek szolgálatában áll.

Zemplén vármegye közönségét ezért jóleső érzéssel tölti el az a tudat, hogy nagyraváratott fia most, mint a miniszterelnök közvetlen munkatársa kapott nagy és fontos politikai szerepet.

Zemplén vármegye közönsége büszke az új miniszterelnökségi államtitkára, melynek jeléül az üdvözlések egész sora indult meg a vármegyéből a miniszterelnökség felé.

Zemplén vármegye közönsége meg van győződve arról, hogy vitéz dr. Thuránszky László magas hivatásában nagy képességeivel és kiváló erényeivel a mai válságos időkben a nemzet érdekeit hathatósan fogja előmozdítani.

Vitéz bárcházi Bárczy Istvánt, a miniszterelnökség másik, — adminisztratív államtitkárát is szoros régi családi szálak fűzik Zemplén vármegyéhez.

Az új államtitkár életrajza

Vitéz thuriki és komjátjai Thuránszky László dr. miniszterelnökségi államtitkár 1892-ben született Sátoraljaujhelyen. Ósregi felvidéki református családból származik, családjának eredete 1242-be nyúlik vissza.

Másfélévi vöröskeresztes szolgálat a fronton

Beszélgetés Marschalkó Zsófia vöröskeresztes főnöknasszonnal

Marschalkó Zsófiával, a Magyar Vöröskereszt főnöknasszonyával találkoztunk a vonaton. Édesapja temetéséről utazott vissza a frontra.

Marschalkó Zsófia a sátoraljaujhelyi Erzsébet közportház vöröskeresztes vezetőestévre volt hosszú időn keresztül és ezen idő alatt mindenki nagyrabecsülését, sőt bálmulatát vívta ki páratlan kötelességteljesítésével és lelkes hivatástudatával.

Önfeláldozó munkásságának eredményeképpen lett a Magyar Vöröskereszt országos főnöknasszonya és mint ilyen az első között volt, aki példát mutatva, kiment a frontra. Emlékezetes még, hogy a Kormányzóhelyettes Úr övegyét ő kísérte haza repülőgépen Budapestre, majd ismét visszasietett kötelességét teljesíteni. Szeretettel emlékezik vissza Ujhelyre és lelkesedéssel beszél leányairól, a fehéríttyulás hőskről.

— Apólónóink — mondja — a legkülönbözőbb foglalkozási ágakból kerültek ki, de büszkén mondhatom, mindnyájan hősiessen, lelkiismeretesen, magyar nőhöz méltóan végzik feladataikat. Vannak közöttük leányok, asszonyok, szegények, gazdagok, fiatalok és idősebbek, de ott kint mindez nem számít, ott csak kötelességteljesítést ismerünk.

— Mi volt Főnöknasszony legérdekesebb frontpólónói élménye?
— Ó erre nem is tudok felelni, annyi volt! Talán amikor találta érte a kór-

házat, amelyben dolgoztunk és a leányaim tudomást sem véve a veszélyről, végezték tovább a munkájukat. Ez nem ritka élmény, mert ilyesmi többször előfordult. Vagy talán látni annak az ukrán asszonynak a meghatott köszönetét, akinek az egyik testvér a saját vérért adta, hogy megmentsük. De hát ez természetes, a vöröskereszt a betegeket faji és vallási tartozásra való tekintet nélkül ápolja. Mi csak beteget ismerünk.

— Volt a testvéreknek hősi halottja?
— Csodával határos módon nem. Egyetlen rokkant meg, ő sem sebesülés, hanem fagyás következtében.

— Mióta van a fronton?
— Tizenhat hónapja. Az én életemnek már nincs más célja, mint a munka a Vöröskeresztnél.

— Hogy élnek a fronton a testvérek?
— Akármilyen furcsán hangzik, valóságos családi életet élnek. Az egyes kórházakhoz beosztott testvérek egy-egy családot alkotnak.

— Van táborigi mozi, táborigi színház, sőt egyes helyeken opera is, ahova a leányaim elmehetnek, de persze csak „gardéval.”

Sok házasság jött létre a szeretetteljes ápolás eredményeként. A tiszt urak ilyenkor szabályosan megkérlik tőlem a leányom kezét.

Tisztelgünk a vonat előtt, mely a Marschalkó Zsófiát tovább viszi Ujhely mellett — a front felé!

hasonlóan aranyozva.

Ez dióhéjban az első hősi emlékmű története Magyarországon. Az érdekes időmegviselte emlékmű ma is áll, de nem eredeti helyén, hanem a ház előtt, amelyben valaha Kossuth Lajos mint fiatal ügyvéd lakott Sátoraljaujhelyen.

Palóczy Edgár

Édesatyja Thuránszky László Zemplén vármegye kormánybiztos főispánja, majd főispánja volt.

A kolozsvári egyetemen avatták a jog- és államtudomány doktorává.

Az első világháborúban, mint tartalékos hadapród vonult be, a közös 12-ik huszárezred kötelékében végigküzdötte az összes harcterekeket és 1918. júniusában, mint főhadnagy olasz hadifogságba került. Négyévi harctéri szolgálata alatt kétszer sebesült meg és számos nagy kitüntetésben részesült.

Közszolgálatát 1920. májusában a külügyminisztérium fogalmazási karában kezdte meg, 1923-tól 1926-ig mint követségi attasé a belgrádi magyar követségen, azután 1929-ig, mint követségi titkár a bukaresti magyar követségen teljesített szolgálatot. 1930-ban központi szolgálatra rendelték a külügyminisztériumba, ahol 2 éven át, mint a sajtóosztály vezetőjének helyettese működött.

1935. szeptemberében kinevezték Tolna vármegye főispánjává. Főispáni tisztét négy éven át a legnagyobb megelégedésre töltötte be.

Örökös tagja Tolna vármegye és Zemplén vármegye törvényhatósági bizottságának.

Zemplén vármegye választott felsőházi tagja.

Tulajdonosa a Magyar Érdemrend középkeresztjének a csillaggal, továbbá számos nagy polgári és külföldi kitüntetésnek.

Néhai Teleki Pál gróf 1939. márciusában hívta meg a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetőjére. Miniszteri osztályfőnöki rangban állott a miniszterelnökség sajtóosztályának élén azokban a történelmi időkben, amidőn a felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és déli-vidéki területek hazatértek az anyaországhoz.

Teleki Pál gróf, Bárdossy László, majd Kállay Miklós miniszterelnöksége alatt felelősségteljes munkakörében mindig kitűnő politikai érzékről, bölcs történelmi élelétátsárról, munkatársainak is mindig példaképpül szolgáló kötelességteljesről tett tanúságot. Kitűnő munkásságával a közélet és a sajtó körében kivívta magának a legteltesebb tiszteletet és elismerést.

Bucusu a Sajtóosztálytól

A Sajtóosztály tisztviselőitől többek között a következő szavakkal bucsuzott az új államtitkár.

— Ne feledjétek, hogy a magyart messze keletről magával hozott bölcs nyugalma, megfontoltsága, mérséklete és józan ítélőképessége vezette a századok viharain keresztül. Ez fogja vezetni továbbra is.

— Higgyetek fanatikusan a magyar nép boldogulásában! És tartsátok szem előtt, hogy önmagunkhoz mi magunk állunk a legközelebb. A magyarnak legigazabb, leghűbb, legbensőbb barátja mindig a magyar!

Felvétel a sárospataki téli gazdasági iskolába

A sárospataki téli gazdasági iskolába szeptember 1-ig lehet felvételért folyamodni. A költségek az egész tanévre csak mintegy 30P-t tesznek ki. Előnyben részesülnek a magasabb előképzettségűek, a hadigondozottak és tűzharcosok, valamint a sokgyermekes szülők gyermekei.

Konkoly Thege államtitkár körútja

Dr. Konkoly Thege Sándor földművelésügyi államtitkár dr. Nyiry Károly miniszteri tanácsos kíséretében háromnapos körutat tett Tokajhegyalján és az egri borvidéken. Mindkét helyen behatóan érdeklődött a várható bortermés, annak tárolási lehetőségei és a munkásviszonyok iránt.

Utját felhasználta az egri és a tarcali állami szőlőtelepek, valamint az ottani szőlészeti és borászati szakiskolák, továbbá a sátoraljaujhelyi állami közpince és a szőlőmunkásiskola tüzetes megtekintésére.

Az ujhelyi fodrászok a Honvédekért

A sátoraljaujhelyi Ipartestület fodrász szakosztálya Veres István elnöklete alatt hazafias érzéstől áthatott határozatot hozott, mellyel az ujhelyi fodrászok a sátoraljaujhelyi vöröskeresztes hadikórházban ápolat sebessült és beteg honvédek teljes fodrászati ellátását díjmentesen magukra vállalták.

Az egyes fodrászmesterek és segédek minden vasárnap és minden szerdán ügyeletes szolgálatot teljesítenek a hadikórházban és ezen napokon 3-3 ujhelyi fodrász végzi a díjmentes kiszolgálást a hadikórházban.

A derék munkában a következő fodrászok vesznek részt: Veres István, Héjgyártó Sándor, Kósa Béla, Novák Mária, Veres György, Nagy Ernő, Lukács József, Zborai Béla, Orosz Sándor, Szalla József, Illés Aladár, Miski Béla, Klein Dezső, Varga Endre, Lutrán Julianna, Klein Sándor, Kósa Lajos, Svingula János, Koch Lajos, Bednárzski Zoltán, Szőlősi Endre, Beck Gyula, Oláh Zoltán, Prokób József, Gajtkó Zoltán, Sánta János, Szűcs Gyula, Moskovszky Ernő, Gombos László, Kassay Sándor, Friedman Klára, Gajtkó Gyula, Szaniszló Lajos, Molnár István, Sutka László, Juhász Jolán, Illés Gyula, Sperling János, Géczy András, Varga József, ifj. Erdélyi György, Tamás Endre és Lónyi György. Egy-egy háromtagú csoportra hatethetként kerül sor.

Egyetlen fodrász maradt csak távol a munkától. A legközelebbi alkalommal nevét is közhírré fogjuk tenni.

Károlyfalva villamosítása

Az iparügyi miniszter Károlyfalva község villamos engergiasztékletének ellátására a Sátoraljaujhely megyei város közmlveinek engedélykíratot adott ki.

Az engedélykírat az engedélyesnek a villamos energia elosztására vonatkozólag kizárólagos jogot biztosít.

A villamos energia vezetésére szolgáló berendezéseket az állam a villamosmű első üzembehelyezésétől számított 30 év eltelté után s az ezt követő öt évi időszakok bármelyikének végén megválthatja.

KÖNYVISMERTETÉS

Az állati lélek

Dr. Fenczik István könyve

Most jelent meg igen tetszetős alakban a Vadászati Utmutató című hírneves szakfolyóirat szerkesztőségének kiadásában dr. Fenczik István ny. miniszter országgyűlési képviselő kitűnő állatpszichológiai vadászati szakkönyve.

Az „állati lélek” 300 oldal terjedelemben sok érdekes képpel illusztrálva rendkívül élvezetes leírását tartalmazza az állatvilágnak és számtalan példával bizonyítja az állatok magas értelmi és érzelmi fejlettségét.

Ez a kitűnő munka rendkívül nagy érdeklődésre tarthat számot, mert amellett, hogy élvezetes olvasmány, kiváló szakavatottsággal és évtizedek adatgyűjtésével tárja elénk az állatok mindennapi életét. Az olvasó közelebb fér az állatokhoz és számtalan derűs vagy megható példán keresztül megismeri azok életmódját és egyúttal egy kitűnő szakkönyvet is vesz kézhez.

A valóban belincselő könyv ára diszkótésben 12 P. 50 fillér. Megrendelhető a Vadászati Utmutató szerkesztőségénél Budapest VI. Szinyei Merse-ut 11.

Eltemették a „szent öreg” mellé Kazinczy Gábort

Megható temetés folyt le Széphalom községben a Kazinczy mauzóleumának parkjában lévő családi kriptá előtt.

A szent öreg unokája, Kazinczy Gábor ny. kuriai bíró, a Pataki Diákok Országos Szövetségének elnöke Debrecenben hunyt el 86 éves korában, boldog házasságának 50-ik évében.

Kazinczy Gábort mint a „leghűségesebb pataki diákot” ismerték. Egyénisége és egész élete nagy ősenek erejűt tükrözte vissza.

A Széphalomban lefolyt nagy temetésen az igé Dardnyi Lajos sárospataki lelkipásztor, theológiai tanár hirdette. A sárospataki főiskola nevében Tárczy Árpád igazgató, a Pataki Diákok Országos Szövetségének nevében pedig Novák Sándor tanügyi főtanácsos mondtak megható bucsubeszédeteket.

Gyászolják közvetlen hozzátartozói: unokaöccse Kazinczy Gábor és neje wostrowitz báró Fleissner Mária gyermekeivel és sógora dr. Várdy Szabó János és gyermekei, valamint Kazinczy Ferenc vármegyéjének egész társadalma.

Halálos motorkerékpárszerencsétlenség a mikóházi országúton

Teljes sebességgel robgott szombaton, július 31-én a délelőtti órákban motorkerékpárján Halmi Barna pálházi molnárszegéd. Sátoraljaujhelybe igyekezett, s amint Mikóháza közelébe érkezett, szembe jött vele egy autótaxi, amelyben Csorba Lajos csapi gépkocsivezető ült. A motorkerékpáros ki akart térni, de szabálytalanul felhajtott az út közepére, minek következtében nekijött a taxinak. Az összettközés borzalmas következménnyel járt. Halmi Barna hatalmas ívben zuhant az utestre, s mire a közelben levők segítségére siethettek volna, már nem volt benne

élet. A motorkerékpár hátsó ülésén levő utas csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A gépkocsi vezetőjének és a benne ülőknek semmi bajuk sem esett, mindössze a taxi jobb sárhányója és a szélvédő üvege rongálódott meg.

Szombaton délután dr. Mészáros Gyula vizsgálóbíró vezetésével hivatalos bizottság szállt ki a helyszínre, ahol a szerencsétlen véget ért Halmi Barna holttestét felboncolták. A boncolási jegyzőkönyv adatai szerint a halált nyakcsigolyatörés okozta. A halálos szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

Izgalmas irodalmi nyomozás Sárospatakon egy eltűnt erdélyi korvin kódex után

Állítólag 300 000 P ért egy amerikai

Nagy feltűnést keltett a közelmúlt napokban az erdélyi lapoknak az a megdöbbentő felfedezése, hogy a világhírű marosvásárhelyi Teleki Téka legnagyobb kincse, egy több száz ezer pengőért érő korvin kódex titokzatos körülmények között eltűnt. A lapok azzal vádolnak egy titokzatos ismeretlent, hogy a művészi kivitelű korvinát a könyvtárból ellopta, vagy többek közreműködésével elszikkasztotta és Párizsba kicsempészve egy dúsgazdag amerikai műgyűjtőnek eladta.

A vád kétségtelenül kemény és feltétlenül tisztázásra szorul, mert a Teleki Téka nem magánkönyvtár, hanem közgyűjtemény, amelynek minden darabja nemzeti művelődésünk, ezer éven át tisztán ápolat magasfokú kulturánk megdönthetetlen bizonyítéka.

Az eltűnésnek zempléni vonatkozásai

is vannak, mert a szálak a sárospataki református kollégiumba is elvezetnek. Itt dr. Gulyás József egyetemi magántanár, kollégiumi főkönyvtárostól, a magyar könyvtárügyek elismert szakemberétől érdeklődtünk a Teleki Téka rejtélyes korvinájának adatai és sorsa felől.

— Meggyőződésem szerint — hangzik dr. Gulyás József nyilatkozata — a Teleki Téka korvinját valóban elidegenítették. Ennek a vadóló kijelentésnek a megtételére, tudom, merészség kell, de az alábbiakból ki fog derülni, hogy meg van hozzá a sajnálatos jogalap. Ugyanis 1929. nyarán megjelent nálam egy könyvgyűjtemény és kollégiumi nagykönyvtárunknak felajánlotta megvételre a marosvásárhelyi korvin kódexet. Elmondotta, hogy egy előkelő ur megbízásából utazott Sárospatakra, aki háromszázezer pengőért hajlandó

nekünk adni a becses könyvritkaságot. Kérdésemre azt is kijelentette, hogy ezzel az áruba bocsátással hazafias kötelességet is kíván teljesíteni a titokzatos előkelő megbízó, mert így a korvina véglegesen magyar tulajdonban marad.

— Akkor nem ismertem a Teleki Téka jogi helyzetét. Hirtelen arra gondoltam, hogy a román megszállás alatt ismét magántulajdonba került vissza és így történetileg meg, hogy a korvinát áruba bocsátották. Az ajánlatról jelentést tettem a kollégium igazgatójának, de sajnos, nem volt annyi pénzünk, (300.000 P!) hogy megvehetjük volna. Az ügyünk aztán elutazott, s minthogy nagyon érdekelt a kódex sorsa, erősen figyelemmel kísértem a vele kapcsolatos további eseményeket. Így tudtam meg aztán, hogy egy Wright nevű dúsgazdag amerikai műgyűjtő vette meg, aki ugyanakkor Ausztriában vásárolt egy Gutenberg-nyomdából kikertült bibliát és egy holland könyvritkaságot is.

A kódex meggyőzős szintű préselt bőrbe volt kötve, aranyosveretű arabeszkok díszítették a tábláját, amelynek a közepén domboru nyomással ragyogott Mátyás király címere: egy gyűrűs aranyhólló, a cimlapon pedig ez az aranybetűs felírás: Corneliu Taciti Annaliu et Historiarum libri.

Ennyit sikerült megtudnunk izgalmas „irodalmi” nyomozással a Teleki Téka eltűnt korvinája felől. Szomorúan kell tudomásul vennünk dr. Gulyás József nyilatkozatából, hogy az erdélyi lapok vádjai igazak: bünsöz kezek idegenbe csempésztek a magyar kultúra egyik becses bizonyítékát. A többi a vizsgálat lesz hivatva kideríteni.

Hegyi József

Angora költözés miatt eladó.

Finta István Bodrogolaszi.

ÜZEN A FRONT

Gergely László szkv. üzen a K. 987. tábori postaszámról. Ujabb üdvözlőt küld a Zemplén olvasóinak és szülei nek. Mint írja „Egy borongós esős vasárnap délután (július 25-én) vágódva gondolok haza az ismerős ujhelyi utcákra. Lélekben barangolom az ujhelyi hegyeket a kirándulókkal. Az a kéréssem az összes ismerős és ismeretlen ujhelyi leányokhoz, hogy irjanak üdvözlő lapokat tábori posta számunkra, mert századom legénységének számos tagja ujhelyi vagy zempléni és nagyon örülnének az ujhelyi lányok írásának? (K. 987.)

mak szerint nagy összeg volt, kb. 300 korona. — Ebből a kényszer megtagadott összegből szabadságom alatt egy szép utazást tehettem. — Sajnálom, hogy nem hallgattam az öreg bácsi szavára, ki azt tanácsolta, hogy öt éven át minden évben lépjek be egy öt éves ciklusba s így minden évben esedékes lesz kb. 300 pengő. — Próbáltam kiszámítani, ha én hallgatók a jó tanácsra s az öt évenként esedékes 300 koronát nem költöm el, de ismétlenül befizettem volna, ma tekintélyes tőkém lenne. — Egyedül az vigasztal, hogy így élveztem valamit, míg ha gyűjtöttem volna, ugy az első világháború utáni devalváció folytán ugyis elvesztett volna.

Csodálkozom azon, hogy a régi takarékszövetkezeteknek nincs valamínő utódja, mely állami felügyelet alatt működne. A postatakarékpénztár nem pótolja azt, mert az nem kényszeríti az embert a kötelező pontos befizetésekre egyrészt s másrészt pénzemert bármikor kivehetem s elköltethetem.

Megfigyeltem, hogy a takarékosággal rendszerint párosul a pontosság, rendszeretel. A takarékos ember pontosan feljegyzi kiadásait s tulajdonképpen a takarékoságnak ez az alapja, mert rendszeres feljegyzéseinkből tudunk csak tiszta képet kapni, hogy a jövőben mire és mennyit költöttünk s jövedelmünk kb. mennyit takaríthatunk meg. Szoktassuk tehát a fiatalokat a fenntekre, hasznát fogják látni a kis farságnak. (r. ó.)

MI

14 fillér

Tizenöt év 10 fillér volt napvilágot látó Lassan-lassan kedett az őss. A Zemplén arra a sokszáttal is, aki lehetőséggel gazskodással. Ismét emel maradt.

Most azután bevallani — izben (!) emekényszeritene tágas oldalmi derék nyomdai lelelőn javada.

A Zemplén nyonikint 14 évre 6.80, fél.

Ugy érezték és Előfizetői tetlen régi b közös gond megértéssel szerű bejelent kedő szives fog csökkenteni vidéki hetila és hűséges ol Igyekszünk csütlellet és le

Az első 10 órától re

— Kitiú Megay László honvéd nagy lett kitüntetve — Kine Máv-Sac ki műszaki segé

— Helye városi tüzoltó tőzkodása al noki teendő önkéntes tüz a tüzoltópar

— Névvá tart. hadnagy tisztviselője gedéllyel „S

— Halál rencsi lakos hosszas bete hunyt. A fiat részvét melle

— Áttele nagyvárkányi a sátoraljaujhelyi horajhelyi talorajaujhelyi kiváló ökölvív átvesszi a lev vezetését.

— A sár vész Szak 8-án rendezti rülei bajnok keretében a Kossuth-keret kispuska löcsarnok a kispuska ve a hadipuska kuton reggel kiosztás a órakor lesz.

— Gom Iyam. Az és Központi dapest, II. K gombaszakér hó 15-étől k Iyam célja a lálközösi cikl széles körbe folyam elmé áll, s 18-20 sikerrel elvög kapnak. A vényeket az C kell megküld Iyamra vona a fölmívelést pesti Közöln megjelent 11 lete tartalma

MI UJSÁG?

14 fillér a Zemplén

Tizenöt év óta változatlanul mindig 10 fillér volt a szombat délutánonként napvilágot látott lappeldányaink ára. Lassan-lassan drágult minden, emelkedett az összes többi ujságok ára is. A Zemplén maradt 10 fillér, márcsak arra a sokszáz olvasónkra való tekintettel is, akik a legkevesebb anyagi lehetőséggel is oly nagy szeretettel és ragaszkodással várják mindig a Zemplén-t.

Ismét emeltek mások. A Zemplén ára maradt. Most azután mi is — szinte resteljük bevallani — kénytelenek vagyunk első ízben (!) emelni. Papirosbeszerzési okok kényszerítettek erre minket, hogy mai tágas oldal méretünket megtarthassuk és derék nyomdászaink munkáját megfelelően javadalmazzhassuk.

A Zemplén ára máától kezdve példányonként 14 fillér. Előfizetési ára: egy évre 6.80, fél évre 3.40, negyedévre 1.70.

Ugy érezzük, hogy kedves Olvasóink és Előfizetőink, akikkel annyi elítélhetetlen régi bensőséges érzelmi szál és közös gondolat fűz össze bennünket, megértéssel fogadják ezt a kényszerű bejelentésünket és állandóan emelkedő szives támogatásuk melege nem fog csökkenni semmit sem, hiszen kevés vidéki hetilap dicsekedhet ilyen nagy és hűséges olvasótáborral, mint a Mienk! Igyekszünk ezt majd továbbra is becsülettel és lelkes munkával megszolgálni.

Az elsőtétítés lakóházakban este 10 órától reggel 3 óráig tart.

Kitüntetés. Vitéz Kőszegi Megay László m. kir. csendőrnagy a honvéd nagy sportlgyességi jelvényvel lett kitüntetve.

Kinevezés. Varga Istvánt, a Máv-Sac kitűnő titkárát pályamester-műszaki segéd tiszté neveztek ki.

Helyettesítés. Arany Sándor városi tűzoltóparancsnok budapesti tartózkodása alatt a városi tűzoltóparancsnoki teendőket Faix Bertalan városi önkéntes tűzoltóparancsnok látja el, mint a tűzoltóparancsnok állandó helyettese.

Névváltoztatás. Stancz József tart. hadnagy, a Hangya sátoralj helyi tisztviselője nevét belügyminiszeri engedéllyel „Szamosy“-ra változtatta.

Halálozás. Erdélyi István szerencs lakos, tanító 22 éves korában hosszas betegség után Szerencsen elhunyt. A fiatalon eltávozott tanítót nagy részvét mellett temették el augusztus 2-án.

Áthelyezés. Ferencz András, a nagytárkányi dohánybevéltőhivatalból a sátoralj helyi m. kir. dohánygyárhoz helyezték át. Ferencz András a sátoralj helyi Levente Egyesületnek volt kiváló ökölvívó edzője, aki most újra átveszi a levente ökölvívók edzésének vezetését.

A sárospataki MOVE Lövész Szakszaktálya augusztus hó 8-án rendezte Sárospatakon a VII./a kerületi bajnoki céllövőversenyét, melynek keretében avajta fel az egyesület a Kossuth-teremben újonnan felépült fedett kispuska löcsarnokát. A Kossuth-kerti löcsarnok avatási ünnepségének és a kispuska versenynek kezdete 12 óra. A hadipuska verseny kezdete Hercegkúton reggel hat óra. Ünnepélyes díjkiosztás a Kossuth-kerti löpályán 19 órakor lesz.

Gombaszakértői tanfolyam. Az Országos Chemiai Intézet és Központi Vegyikísérleti Állomás (Budapest, II. Keleti Károly-u. 24.) az első gombaszakértői tanfolyamot szeptember hó 15-étől kezdve tartja meg. A tanfolyam célja a gombára, mint fontos táplálkozási cikkre vonatkozó ismereteknek széles körben való elterjesztése. A tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatásból áll, s 18-20 napig tart. A tanfolyamot sikerrel elvégzett hallgatók bizonyítványt kapnak. A tanfolyamra a felvételi kérvényeket az Országos Chemiai Intézet felé kell megküldeni. A felvételi és tanfolyamra vonatkozó részletes tudnivalókat a földmiveltésügyi miniszternek a Budapesti Közlöny 1943. évi július hó 9-én megjelent 112.200/1943. számú rendelete tartalmazza.

Hirtelen meghalt a „tanítómesterek tanítója“

Az egész vármegyében mély részvétet keltett a 81 éves Hódossy Bélának, a sárospataki ny. tanítóképző intézet igazgatójának és az alsózempléni egyházmegye tanácsbírájának hirtelen halála.

Emlékezzetek még, hogy Julius hó 4-én a Gyülmölcstermelők Országos Egyesületének zempléni vármegyei tag-egyesülete közgyűlésén az újhelyi vármegyehezán az idős Hódossy Béla mint korelnök vezette a közgyűlést. Klasszikus tömörségű megnyitó beszédet tartott és mint akkor irtuk, „egy munkában eltöltött harmónikus élet megnyilatkozása volt a megnyitó beszéd“.

Hódossy Béla számos sárospataki intézmény alapítója és elnöke az elmúlt vasárnapon még részt vett a sárospataki egyházközség közgyűlésén és rövid egy óra mulva ebéd közben szívvelhűdés érte.

A sárospataki tanítóképzőintézet kiváló igazgatójának a legszebb élet jutott osztályrészül és nyugalomban eltöltött éveiben is körülugározta tanítványainak halás szeretete, akiknek 18 éven keresztül igazgatója volt. Egy egész generációt nevelt fel. Hódossy Béla és tanítványai mint lelkes magyarak és hivatásukat szerető tanérek kerültek ki intézetéből.

Lövöldöző siheder a makkoshotycai országoton

Sulyosan megsebesült egy 7 gyermekes munkásember — Hogy kerül felügyelet nélkül egy fiatalok kezébe töltött fegyver

A későesti órákban hazafelé tartott hétfőn a sárospataki malomból Haluska István 44 éves kocsis, aki a makkoshotycai kincstári erdőgazdaságnál van alkalmazásban. A lizztel megrakott szekérenült egy 16 éves gyermek is, aki a magával vitt flóbertpuskából gyakran rá-rálőtt az ut közben felröppenő madarakra.

Az egyik magasabb domb előtt mindketten leszálltak a szekérről, mert a lovak a nehéz terhet egyébként nem tudták volna átvinni. Amint a szekér mel-

lett haladtak, a gyermek hirtelen előkapta a puskáját és újabb lövést adott le. A golyó azonban célt tévesztett és közvetlen közelből Haluska István oldalába furdódott. A kocsis véresen összeesett, majd a hétgyermekes családapát éleveszélyes állapotban beszállították a sátoralj helyi kórházba.

A törvényték hivatalos bizottsága a kórházban kihallgatta a szerencsétlenül járt kocsis, s az éjszakai lövöldözés ügyében megindították az erélyes vizsgálatot.

Új gazdasági munkabérek Zempléni vármegyében

A „Zempléni Gazda“ című megyei gazdasági lap 1943. évi 7-ik száma közli a vármegyei gazdasági munkabérmegállapító bizottság 1943. évi módosított új gazdasági Munkabérszabályzatát.

A szabályzat szerint I. osztályú munkás az a férfi, aki a 19. életévét betöltötte és aki nehéz munka kifejtésére (pl. kaszálásra, zsákolásra) is képes.

II. o. munkás a) az a teljes munkabírásu nő, aki a 17. életévét betöltötte, de 55 életévét még nem töltötte be, b) az a teljes munkabírásu férfi, aki a 16. életévét betöltötte, de 19. életévét még nem töltötte be, c) az a férfi aki 19. életévét betöltötte, de nehéz testi munkára nem képes.

III. o. munkás a) az a férfi, aki 16. életévét, és a az a nő, aki a 17. életévét még be nem töltötte, b) az a férfi, aki a 60. és az a nő, aki 55. életévét betöltötte.

IV. o. munkások a 14. életévüket be nem töltött férfimunkást elsőosztályú munkásként, a 60. életévüket betöltött munkást pedig másodosztályú munkásként is alkalmazhatja, abban az esetben, ha az a magasabb osztályban megkivált munkát kifejtésére képes.

A munkaszüneti napon teljesített munkáért 25 százalékkal felemelt órabér fizetendő. Az idegmunkabér nem vonatkozik a munkaszüneti napon teljesített munkára, s ily munkáért a felemelt munkabér fizetendő.

Mezőgazdasági órabérek: a) Az egésznapot kitöltő átlagos munkakifejtéssel és teljesítménnyel járó mezőgazdasági munkáknál a legkisebb és egyben a legnagyobb órabérek november, december, január és február hónapban I. o. munkásnak 40, II. o. munkásnak 30, III. o. munkásnak 24, IV. o. munkásnak 20 fillér, március, április, szeptember és október hónapban I. o. munkásnak 50, II. o. munkásnak 38, III. o. munkásnak 30, IV. o. munkásnak 22 fillér, május, június, július és augusztus hónapban I. o. munkásnak 60, II. o. munkásnak 45, III. o. munkásnak 36, IV. o. munkásnak 24 fillér.

Amennyiben a munkás az egész napot nem dolgozza végig, úgy mindenkor csak a téli hónapokra megállapított órabérek illetik meg.

A teljes napi munkaidő januárban 8, februárban 9, márciusban 10 és fél, áprilisban 11 és fél, májusban 13, júniusban és júliusban 13 és fél, augusztusban 12, szeptemberben 10 és fél, októberben 9 és fél, novemberben 8, decemberben pedig 7 és fél óra.

b) A teljes munkaidőt kitöltő nehéz

vagy szakszerűséget igénylő egyes mezőgazdasági munkánál fizethető pótlék:

1. a ruhára ártalmas műtrágya kiszórásánál 10—20 százalék.

2. aratásnál, gabonacséplésnél, kaszálásnál 25—50 százalék.

Szőlő- és gyümölcsüzemelési órabérek a tokajhegyaljai zárt terület Zemplén vármegyéhez tartozó minden községre kötelezően: a) Teljes napot kitöltő, átlagos munkakifejtéssel és teljesítménnyel járó legkisebb és legnagyobb szőlőüzemelési órabérek tokajhegyaljai zárt területen I. o. munkásnál 48—72, II. o. munkásnál 36—54, III. o. munkásnál 28—43, kötözési munkáknál 28—48 f. Egyéb szőlő területen I. o. munkásnál 40—60, II. o. munkásnál 30—45, III. o. munkásnál 24—36, kötözésnél 24—40 fillér.

c) Teljes napot kitöltő és önállóan végzett metszésnél, permetezésnél, szénkénevezésnél és zöldoltásnál valamint a gyümölcsüzemelésben minden késsel, vagy ollóval végzett munkáknál és nyári gyümölcszedésnél az a) alatti órabérekhez 20—30 százalék pótlék fizethető.

d) A szőlőüzemelésben alkalmazott idegmunkásoknak a teljes munkaidőt kitöltő metszés, oltás, permetezés és szénkénevezés munkanapjaira 40—80 fillér napi pótlék fizetendő.

Részletes szabályozást nyertek az idegm, szakmány, részes és cselédbérek is.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejthetetlen édesanyánk elhunyt alkalmából mely gyászunkat igaz részvétükkel enyhíteni és a temetésen részt venni szivesek voltak, ezúton mondunk halás köszönetet.

Ribó család.

Halálos legényháboru a vitányi bucsun

Augusztus 1-én bucsu volt Vitányban. Este a Hangya udvarán összegyűlt a környékbéli fiatalság és a nagy-kázméri legények az ital hatása alatt csakhamar öre mentek a Biste községi legényekkel. A tömegverekedésnek számos sebesültje volt. A kedélyek lecsillapodása után Sirotnik János 22 éves kázméri legény kést ragadva hirtelen rátette magát Fedor József bistei legényre „Te is bistei vagy az anyád ne sirasson“ felkiáltással.

Fedor József védekezés közben egy

biciklifutatóval úgy verte fejbe támadóját, hogy eszméletlenül összeesett. Egy másik bistei legény még egy kövel is fejbe verte a feltápázkodó kázméri legényt. Sirotnik 3 napi szenvedés után meghalt a kórházban. A két bistei legényt a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, de az eljárás folyik ellenük.

Egy ifju hitves halála

Dr. Jánossy Ferencné szül. Vitkay Erzsébet, Jánossy Ferenc vajdácskai lelkipásztor felesége augusztus 4-én hirtelen elhunyt.

A megboldogultban Vitkay Bertalan bodroghalomi lelkipásztor rövid két éven belül második gyermekét vesztette el. Dr. Jánossy Ferenc, mint honvédelmi képviselő jelenleg az oroszfronton teljesít szolgálatot.

A 22 éves fiatal asszony, aki alig 3 hónapja esküdtött örök hűséget, édesanyja látogatása után bucsuzkodva váratlanul szívéhez kapott és összeesett. Egy feszlő rózsaszál hullott a földre az augusztusi gyümölcserlelő nyárban.

— Boldogok, akiknek szívük tiszta, mert ők az Istent meglátják! — mondja a gyászjelentés. Ő meglátta.

Pénteken délután Bodroghalomban folyt le a megható temetés megindító nagy részvét mellett. A korai sirt elborították a koszorúk.

VILLÁM HIREK

♂ Petsár Gyula pápai kamarás monoki plébános megható beszédben bucsuzott el híveitől az oltár előtt. A nyugalomba vonuló kitűnő plébános utódja Kallós János esperes-plébános lett.

○ Szerencsen Jódy Károly szintársulata igen nagy sikerrel szerepel.

GÖRBE TÜKÖR

Az orvostudomány köréből

Egy külföldi orvos szenzációs felfedezést tett. Eszerint a lustaság nem bűn, hanem betegség.

Néhány tipust alább van szerencsém röviden ismertetni:

NEBULO LAIHARIS. Tipikus diákbetegség. Minden iskolában megtalálható. Jellegetes tünete, hogy otthoni feladatait tízpercben másolja ki szomszédja füzetéből. Makacsabb esetben még erre sincs ereje. Ha felszólítják, dadog. A betegség oka, hogy izmai a sok üléstől elernyedtek, mely miatt annak idején nádvegi besugárzást alkalmaztak, a legtöbbszór jó hatással.

CSIRIZO TUTMANS. Ugyanez a nyavalya ipari körökben. Főképp lábbelikészítő tanoncok közül szedi áldozatait. Azaz csak szedné, ha a mester idejekorán közbe nem lépne „lábszijas maisteriensis“ nevű diatermiával. Külsőleg.

BOVLIO SUSMA. Vizesnyolcas ifjak közt gyakori gyógyszer; rőf.

PRAXI HOROLANS. Ügyvédi szakmából ered az elnevezés, de feltalálható minden magánirodában. Levegőváltással gyógyítják: a főnök váratlan belépésével az iroda levegője megváltozik s a beteg oly hirtelenl élénkül fel, hogy majd szétveri az írógépet. Ha nem használ, még nagyobb levegőváltás kell; kirugganyos villanymasszázs.

GÓLISZONY. A betegség sportbeli válfaja. Futballpályákon észlelni, oka a csatárok lábában fellépő ölomérzet. Általánosan elterjedt gyógymódja, hogy meccs előtt a zseb magasságában — ahol a zsibbadás legerősebben jelentkezik — egy-egy huszast injekciónak.

TENTA UNDO. Hirlapírói bántalom. Konyak. Belsőleg. (Kissjóska.)

SPORT

Megnyit a Máv-Sac kettős verseny tekepályája

Mult évben kezdték meg a Gyártelepen a Máv-Sac kettős modern verseny tekepályájának építését. Az építkezés különböző nehézségek miatt húzódott el ilyen sokáig. A napokban azonban befejezték az építkezést és átadták rendeltetésének a verseny tekepályát.

A golyófutó mellett van a jobb és baloldali pálya. A beton pálya teljesen sima és versenyképes. A golyók sajnos csak fából vannak, mert a gummihiány miatt gummigolyókat nem sikerült a vezetőségnek beszerezni. A dob is teljesen új rendszerű, fűrészpörrel tömött zsákok fogják fel a golyót. Az épület messziről is már impozáns képet nyújt a Ronyva partján. A vezetőség minden lehetőséget elkövet, hogy a kuglizók igényét kielégítse. Dolinay Péter a Máv-Sac kitűnő vendéglőse pedig az elsőrendű kiszolgálással teszi minnél kényelmesebbé a kuglizást ugyanis, mint szórakozást, úgyis, mint versenyzést.

A kuglizni óhajtok a pályán való játékra való igényüket Varga főtitkárnál (Máv nagyállomás) jelentse be annak a napnak megjelölésével, hogy mely napokon óhajtják igénybe venni a tekepályát.

Máv-Sac vegyes—Dombrádi LE 4: 2 (3:1). Barátságos. Dombrád. A Máv-Sac első barátságos mérkőzését játszotta a szezon kezdetén. A csapat így bizony gyenge játékerőt képvisel. Játékoszerzésről pedig semmi hír nincs. Mi lesz a következő bajnoki szezonban?

Máv. Sportligák közgyűlése. A Máv. Sportligák ez évi rendes közgyűlésüket augusztus 14-én, szombaton délelőtt Budapesten tartják meg, melyen részt vesz dr. Dessewffy Aurél igazgatóhelyettes is. A Máv-Sac egyesületét Varga István titkár képviseli a közgyűlésen, melyen az egyesületek közötti vitákat beszélik meg és a vasutas játékosok elosztását végzik el. Az újhelyi sport szempontjából nagyon jelentős lesz a közgyűlés.

Megélhetést biztosító szállítványozási vállalat
előnyös feltételek mellett átvehető.
Cím a kiadóhivatalban.

MOZI

Szombaton, augusztus hó 7-én: Bécsi vér. (Német.)
Vasárnap, augusztus hó 8-án: Bécsi vér. (Német.)
Hétfőn, augusztus hó 9-én: Bécsi vér. (Német.)
Kedden, augusztus hó 10-én: Szünet.
Szerdán, augusztus hó 11-én: Maláji kalozok. (Olasz.)
Csütörtökön, augusztus hó 12-én: Maláji kalozok. (Olasz.)
Pénteken, augusztus hó 13-án: Szünet.
Szombaton, augusztus hó 14-én: Negyediziglen. (Magyar.)
Vasárnap, augusztus hó 15-én: Negyediziglen. (Magyar.)
Hétfőn, augusztus hó 16-án: Negyediziglen. (Magyar.)
Kedden, augusztus hó 17-én: Negyediziglen. (Magyar.)

Az előadások délután háromnegyed 6 és este 8 órakor kezdődnek. A nyári hónapokban vasárnap és ünnepnap délután külön előadás nincs.

Maláji kalozok. Olasznyelvű dzsungel film. Két fehér ember szerelme a titokzatos dzsungelben, mely elé a benszülöttek vallásos fanatizmusa rengeteg akadályt gördít. Kísérőfilmek: Luce és Ufa világhírűek.

Negyediziglen. Magyar nyelvű film-dráma. Főszereplők: Eszenyi Olga, Hosszu Zoltán, Nagy István, Mály Gerő, Solthy György. Keresztes István volt direktóriumi elnök hazajön Szovjetországból. Világok ütközése és emberi életek megrázó fordulatai ragadják magukkal a nézőt. Kitűnően rendezett magyar film, mely a velencei Biennálén is díjat nyert. A szezon egyik legjobb és legérdekesebb magyar filmje. Kísérőfilmek: Magyar és Ufa világhírűek.

A NÉVTELEN OLVASÓ KÖZBESZÓL:

Mozi mizériák: vádolt a közönség!

Szórakozó hely azért van, hogy ott minden megforduló ember jól érezze magát.

Senki sem lehet tehát csak magára tekintettel, hanem szem előtt kell tartani mások érdekét is. Sok kíméletlen, tapintatlan mozilátogató előadás alatt cukropapírok zörgetésével kellemetlenkedik a környezetének.

Sok baj van a hölgyek kalapjával is. Repülőgépmozielőtől tortaformáig és felfordult tankroncsokig minden fajta és forma látható a hölgyek fején — még hozzá az előadás alatt is. Azzal senki sem törődik, hogy a háta mögött ülők nyújtózkodnak, nyakukat tekergetik vagy éppen jobbra, balra hajlonganak. Az ilyen kellemetlen testtartás jobban kiírja az embert, mint ha egész nap kukoricát kapálna.

Rossz szokása a mozilátogató közönségnek az is, hogy még vége nincs a filmnek, a csengőszó elhangzása után gyorsan felállnak, felugrának és ezáltal zavarják a hátrább ülők látását.

A legnagyobb panasz azonban mégis csak az a régi nóta, hogy az újhelyi közönség túlságosan „előkelő”. Az előkelőség nála ugyanis elsősorban abban jelentkezik, hogy későn érkezik az előadásokra, öntudatosan és oly módon, hogy lehetőleg mindenki felfigyeljen a későjövőköl áradó előkelőségre. Főleg a hirdetőket zavarja meg ez az „előkelőségi” mánia.

Általános meglepődést keltene, hogyha a Közmlvek Vezetősége ténylegesen végrehajtaná azt a már többször

megvitatott intézkedést, hogy az előadások megkezdésekor az összes ajtókat lezárják!

Az előfilmek után egyperces szünet lehetne tartani, mely idő alatt a későjövőköt beereszthetnék, úgyhogy végeredményben még csak súlyosabb sérelem sem érné őket, merthízen a fődarabot már kényelmesen végignézhették és az egyperces szünetben előkelőségük is kifejezésre juthatna a mások sérelme nélkül. (Aldárs)

Kedves Zemplén!
Láttam Mánás Miskát, bocsánat Pista tekintetes urat!

Bár ne láttam volna. Nem vagyok hívatott filmkritikát írni, e sorokban csak jóízűlem tiltakozik az ellen, hogy a dolgozó parasztot a komikum emelésére használják fel.

A mi parasztunk nem ünneplő csizmában, fehér gylcsban megy aratni! Ha mulat, nem a bábszínház figuráit mintázza, hanem tánca éppoly kemény, mint gerince.

A nevezett film semmit sem nyújtott mindebből.

Magyar filmet várunk — magyar ötlet nyomán — azt a magyar filmet, mely a dolgozó parasztot mutatja, ahogyan kifordul ekéje nyomán az édes-illatu föld.

Azt a filmet várjuk, amely himnusza a magyar munkának, s a külföld szemében értékmérőnk lehet!
Ez nem az volt! (F. F.)

Pályázat vidéki „ezermesterek” részére

A Magyar Feltalálók Szövetségének érdekes hirdetménye

Minden háboru velejárója az egyes nyersanyagokban fellelő hiány. Fokozottan áll ez a mai háborúra, amelyben a gépek eddig nem látott mértékben jutnak szőhoz.

A fokozottabb anyagigénybevétel miatt, továbbá, mert nagyon sok anyagot olyan külföldi államokból szokunk behozni, ahonnan a behozatal a háboru következtében szünetel; ma rendkívül fontossága a nyersanyagok kérdése.

A nyersanyaghiányon a következő módokon lehet segíteni: külföldi behozattal, a termelés fokozásával, meglévő nyersanyagkészleteink lehető kímélésével, meglévő, de eddig bizonyos célra fel nem használt nyersanyagoknak új célokra történő felhasználásával és végül új pót- és műanyagok feltalálásával.

Tekintve, hogy a külföldi behozatal elapadásán, rajtunk kívül álló okok miatt segíteni nem tudunk, csupán az utóbbi 4 móddal érdemes foglalkozni. Ezen a téren viszont feltalálókra rendkívül fontos szerep vár. Szövetségünk el is határozta, hogy a nyersanyaghiány csökkentésére pályadíjakat tűz ki, amelyeknek elnyerői egyben diszoklevelet is kapnak.

Több pályadíjat tűztünk ki, összesen 5.020 pengő értékben. Reméljük, hogy az ipar, amelyen pályázatunk eredményeivel elsősorban akarunk segíteni, pályadíjainkhoz hozzájárul s így azok végösszegét még felemelhetjük.

Pályázatunk részletei a következők: Díjazásban részesül az az új találmány vagy eljárás, amely az országának a legtöbb hasznot hajtja azzal, hogy segítségével egy vagy több meglévő nyersanyagunknak termelését gazdaságosan fokozni lehet, (pl. új szénfejtőgépek, vagy új növénytermesztési eljárások stb.) vagy amely lehetővé teszi, hogy meglévő egy, vagy több nyersanyagunkat kímélni tudjuk, vele takarékoskodhassunk (pl. az eddigieknél gazdaságosabb tüzelésű kályha stb.) vagy, amely módot nyújt arra, hogy meglévő, de idáig bizonyos célra fel nem használt anyagokat új célra, vagy célokra lehessen felhasználni (pl. tüveget ruhaszövet készítésére, szentjánoskenyeret csokoládé helyett stb.) vagy hulladékok, szemetet hasznosítani lehessen, vagy amelynek segítségével új pót- vagy műanyagot lehet előállítani (pl. új cipőtalpat, vagy benzinpótlót stb.) s végül, amely háboru után új munkalehetőséget teremt, vagy amely lehetővé teszi, hogy háborus iparunkat békében is használható iparcikkek gyártására tudjuk átállítani (pl. tankok helyett láncfalpas traktorokat, fényszórók helyett új fajta lámpákat stb.).

A pályázaton tagjaink közül bárki részt vehet. A pályaműveket 1948. december hó 31-ig jelíges levélben kell szövetségünk címére (Budapest, V., Szent István-körút 18.) postára adni. A pályázatok felett az elnökségünk által ki-

Cigarettaóknak fontos megismerni

a legdrágább,
de legjobb

RAFFA

CIGARETTAHÜVELYT

Szopokája szabadalmazott nikotinmentesítő betéttel. Ezen keresztül a szivás még a legolcsóbb dohányból is a legkellemebb. Nem idéz elő köhögést, vagy krákogást és tüdőjének sem árt.

Ára: 100 drb. 2-es, vagy 3-as 94 fillér.

Ugyanilyen nikotinmentesítő betéttel

CIGARETTASZIPKA

bakelitből 1 drb. 8 fillér, jávorfából 1 drb. 44 és 80 fillér, RAFFA piece 3 drb. válogatott szipka 17 darab tartálékbetéttel 80 fillér.

Mindegyik szipkához cserélhető RAFFA-betéttel 10 drb. 20 fillér. Kapható minden dohánykísarudában. Viszonteladónak megfelelő árengedménnyel Sátorajauhelyen a dohánynagyáruháiban és szakmabeli nagykereskedésekben. Sárospatakon a dohánynagyáruháiban és szakmabeli nagykereskedésekben.

jelölendő bírálóbizottság dönt. A döntés eredményét lapunk 1944. március 1-i számában tesszük közzé.

A részletes pályázati feltételeket és szükséges nyomtatványokat 1 pengő áru postabélyeg beküldése ellenében szövetségünk től írásban lehet kérni.

Használt, de feltétlen tiszta
pamlagot és matracokkal
felszerelt sodronyos ágyat,
esetleg más butort is vásárolna
magányos tisztviselő. Címe: Székely
István Bodrogszerdahely.

Ellenőrzik a cséplést

Az új termésbeszolgáltatási rendelettel kapcsolatban gondoskodás történt arról is, hogy a cséplési munkálatokat szigoruan ellenőrizzék.

Az ellenőrzést a közellátásügyi miniszter nyílt rendeletével ellátott közegek végzik.

A csendőrség is fokozott mértékben bekapcsolódott annak ellenőrzésében, vajjon a gazdák és a cséplőgéptulajdonosok mindenben eleget tettek e kötelezőségeiknek.

Már megindult az eljárás azok ellen, akik ki akarták játszani a törvényes rendelkezéseket.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltekért semmitfele felelősséget nem vállalunk.)

Felhívás.

Tudomásomra jutott, hogy nevemben munkát vállaltak, vagy mint társnak adják ki magukat. Felhívom a n. é. közönség figyelmét, hogy én sem társ, sem munkavállalásra megbízást senkinek nem adtam.

Tisztelettel:

Tóth István

szobafestő és mázóló
Sátorajauhely, Molnár 1-u. 21.

SÖTÉT SAROK

Nagyon fontos: megyek vizitálni

Megyek délelőtt a hivatalba, keresem a Fontos Urat. Azt mondják öltözködni ment. Feketébe, — ebben az ugató kánuikulában!

Kérdem: miért öltözik feketébe?
Vizitet ad vissza, — mondják áhitattal.

Elgondolkodom.
Azt a fekete ruhát — bizonyára mérgeződe huzza magára, mert amennyi időt a kényelmetlen fel és le-öltözésnél s a formai, udvariassági látogatással agyonizzadva eltölt, azalatt nagyon fontos ügyeket elintézhett volna. Hah! De nem lehet!

Ha egy rendes uriember egy városba valamely pozíció betöltésére letelepszik, vizitálnia kell s ezeket a viziteket visszaadni szent kötelesség. Más megoldás nincs.

És valamit mégis csak tenni kellene. A hivatalos vizitációkat korlátozni egyszerű névjegydobásra. Ha valaki jön és vizitálni akar, ehelyett egy jól fészült ráérő fiatalemberrel adassa le névjegyét mindenütt. S aki névjegyét kapott, ugyanugy küldje vissza a „segéd”-jét.

Igy nem szenved hiányt a hivatal és nem kell kényelmetlenül felöltözködni.

A társas érintkezésnek is száz meg száz mult századbeli maradékával harcolunk még, ez azonban mindenkinek szive joga.

Akinek van akkora bátorsága, és ereje, hogy föllyenes realizmussal át lépje a társas élet elavult és feleslegessé vált fűres formáit, annak igaz van! (Sajnos, azonban igen sok embert éppen csak ezek a formások minősítenek uriemberre. S ezek éppen azért, ezekhez a formásokhoz halálragaszkodnak.)

Ezért öltözik feketébe bőmbőlő kánuikula idején az ember, hogy aztán még hozzá barátságos arcot is vágjon a Megtiszttelt Uraknak, akik magukban szintén nyomdafestéket nem tűrő szavakat takarognak, mert már a rekoneszansz-ra gondolnak!!!

Megjelenik
Előfiz
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Kéziratokat
Felelős
Dr. BOG

Heti

Szent

Minden év
ünnepe van
első királyunk
ban nagy kirá
ján rendelte e
nek Szent László

Szent László
ország uralko
első magyar
jának tulajdon

Politikai tu
rályunkat, mi
közepén felve
a keresztény

Politikai tu
rályunkat, mi
vonta és bent

zett tenni. Fe
gyékre, melyr
zött arra, hog
az országban

erejmenyéről
Gondoljunk
szeretettel els

István király
csünkre a Sz
pusztulás, har

nemzete szám
Első Szent

tossága nyilva
főnk, Vitéz He
ben. A sors k
uralkodó h

Szent István
nyét Imre her
István kormár

lált halt.

Az ő hősi
ünneplésünke
segésíti a ma
szellemében

vezetése alatt

Termelő

Az új terme
csatasorba sz
feladatukká t
kájukkal bizt
élelmészéset.

Tékes munká
telességének t
tudja biztos
tatni. Most a
csolódta a k
adatát képezi

árak felvására
szerinti fogya

A keresked
lálja helyét,
sokszor hang
nyezés és váll

sem szenved

A fogyasztó
megnyugvást
és a fogyasztá
kenő nem les
bizható keres

az állandó ir
doskodnak a
szétosztása a
hessék.

Amikor a
közponctok
akkor ezt az
áru csoportok
működését a

irányítása és
létesítése ne
eladással kapo
tízalódását,
zása sokszor
reskedőnek.

A csoló szükség
nak olyan fe
lehet mindig
pontjából meg
tok esetenkér
dése megkímé
hogy számára